

Nie oddamy ani piędzi ziemi!

Polityka polska nacechowana jest głęboką pokojowością. — Niemiecka propaganda działa wbrew intencjom Ligi narodów. — Polska nie zgodzi się na żadne konszachty dotyczące kurytarza pomorskiego — Litwa powinna się opamiętać!

Doniosłe przemówienie p. ministra spraw zagranicznych Zalewskiego.

Warszawa, 9 stycznia.

W dniu dzisiejszym odbył się w rearsie kupieckiej z okazji rozpoczęcia działalności towarzystwa badania zagadnień międzynarodowych obiad, w czasie którego wygłosił przemówienie: prezes rady towarzystwa prof. J. Kucharzewski, minister spraw zagranicznych Zalewski oraz prezes zarządu prof. Marce Handełsmann.

Przemówienie ministra Zalewskiego brzmi jak następuje:

Szanowni Panowie! Jestem niewyobrażalnie zadowolony, że danem mi jest powitać organizację instytucji naukowej bogatej mieć doniosłe znaczenie również i dla celów polityki praktycznej.

Przed pięciu laty jeden z wybitnych mężów stanu angielskiego oświadczył: „Nikt nie wie, jaka jest polityka polska”.

Sądzę, że można to uważać za naturalne, iż polityka zagraniczna państwa, urodzonego po stułetniej przerwie istnienia politycznego, wydawać się może niezrozumiałą dla cudzoziemca, a może nawet dla swego własnego społeczeństwa, które w tworzeniu tej polityki bez pośredniego udziału nie brała. Dziwiłbym się, gdyby było inaczej, gdyby państwo istniejące od paru lat posiadało zaoczony i kompletny system swej doktryny i praktyki w polityce zagranicznej

Wytyczne polityki polskiej.

Mniemam, że się nie mylę, mówiąc, że dziś zasadnicze wytyczne naszej polityki zagranicznej są ustalone, a nawet mane są one tym, którzy w Europie, bądź poza nią, poważnie i w dobrej wierze zajmują się zagadnieniami międzynarodowymi. Ustalone zostały one nie przez jednego człowieka i nie przez jedną grupę lub partię. Ustalono je życie międzynarodowe, w obrębie którego zmalażliśmy się, ustaliły je naturalne warunki geograficzne, w których istnieje Polska, ustaliła je świetna historia narodu polskiego i jego wielkie polityczne tradycje, nasz charakter narodowy, który w pewnym sensie sam jest wynikiem tych wyżej wymienionych warunków i przyczyn. Oczywiście nie oznacza i to, że dziś można było mówić o skończonym systemie polskiej polityki zagranicznej, by można ją było traktować, ja to coś, co żadnym zmianom ulegać nie będzie, nie może i nie potrzebuje.

Mówiąc o podstawowych wytycznych naszej polityki zagranicznej, o jej zasadniczych tendencjach i celach sądzę, że nie spotkam się ze sprzeciwem nikogo z tutaj obecnych, jeżeli powiem, że najwybitniejszą cechą jej jest pokojowość.

Że naczelnym dążeniem jest dążenie do utrzymania, do trwałej stabilizacji stosunków umysłów w tak ciężko dotkniętej przez największe z nieszczęść — przez wojnę — Europie. Dążenie to nie tylko wpływa z poczucia interesu własnego, z poczucia tego, że nie nikomu odebrać nie pragniemy, odcygnie ono z głębi wnętrza naszego charakteru narodowego.

Byliśmy bowiem od wieków, zdaje się jesteśmy i obecnie najbardziej pokojowo usposobieni, powiedziałbym nawet najbardziej pacyfistycznym narodem Europy. W ciągu całej naszej historii nie

prowadziliśmy wojen zaborczych. Siłą i orężem nie przyłączaliśmy innych narodów do naszego państwa. Umi w siłę prawa moralnego rozbrajaliśmy się wówczas, gdy niestety uzbrajali się inni od stóp do głów. Dziś, nauczeni doświadczeniem 100-letniej niewoli, nie mniej niż ongi pragnąc pokoju i wierząc, że pokój między narodami w końcu zapanować musi — nie zamykamy oczu na groźące pokojowi temu niebezpieczeństwa, spokojnie i rozważnie ocenając je i przygotowując się, by im skuteczny opór stać. Niezbędne są bowiem długie przygotowania dla zorganizowania zapewnienia bezpieczeństwa, stworzenie moralnej i materialnej siły, pragnących pokój narodów, któreby dać mogła stosowną odprawę burzycielowi, czy burzycielom pokoju.

Droga do pokoju idzie przez Genewę drogą tą postępuje Liga narodów. Przypominamy sobie jak opinia publiczna polska, a co zatem i po części idzie dyplomacja polska z pewnym niedowierzaniem, sceptycyzmem, nieufnością nawet odnosiła się do wielkiej instytucji genewskiej.

Polska i Liga narodów

Życie, doświadczenie i nasza współpraca w Lidze narodów wykazały, że Liga narodów w całości wyjątkowo nam niechętna nie była i nie jest, ale że z punktu widzenia obrony naszych najważniejszych interesów jest ona międzynarodowym czynnikiem, niezwykle dodatnim i dla nas pomyślnym. Sądzę, że zgodzicie się panowie całkowicie, jeśli powiem, że dzisiaj nawet wśród najbardziej sceptycznie usposobionych polityków polskich nie znajdzie się nikt, któryby negował wagę zajęcia przez Polskę należnego jej miejsca w radzie Ligi, któryby nie widział wielkiej roli, do jakiej Liga, a w tonie jej i Polska, w dziele utrwalenia pokoju powszechnego są powołane. Nikt z nas realnych polityków nie przypuszczał, by Liga cudów dokonała. Nikt z pośród tutaj obecnych nie sądzi chyba, by wystarczył sam fakt istnienia Ligi, by odsunąć od nas i innych narodów złowieszcze widmo wojny. Podwaliny pod gmach pokoju budować trzeba w długim molożnym wysiłku, codzienną pracą nie tylko naszego, lecz i przyszłych pokoleń. Nie możemy wymagać, by Liga po 7-dmju latach swego istnienia w stu procentach spełniła swe zadanie. Mam nadzieję, że z czasem niedoskonałości organizacji dadzą się naprawić, że luki w pakcie zostaną uzupełnione, a sprzeczności jego interpretacji dadzą się uzgodnić.

Nowy minister oświaty

P. Bartel podał się do dymisji.

Warszawa, 9 stycznia.
Prezydent Rzplitej podpisał dnia 9 stycznia r. b. dwa następujące dekrety:
Do Pana Prof. D-ra Kazimierza Bartela ministra, kierownika M.n. W. R. i O. P. w Warszawie. — Zwalniam Pana z poruczonego Mu kierownictwa M.n. W. R. i O. P.

Warszawa, dnia 9 stycznia.
(—) Prezydent MOŚCICKI.
Prezes Rady Ministrów
(—) JÓZEF PIŁSUDSKI.

Liga i Niemcy

Niestety, nie mogę stwierdzić, że dziś obowiązek lojalności spełniany jest przez wszystkich członków Ligi. Mówiąc to mam na myśli

naszego zachodniego sąsiada, który szczególnie w ostatnim czasie rozwija przeciw naszym zachodnim granicom gwałtowną ofensywę, na propagandę niezgodną z zacytowanym przezemnie artykułem paktu Ligi. Te akcje propagandy niemieckiej uważam nie tylko za niezgodną z paktem, lecz i za wysoce niebezpieczną dla pokoju, nie tylko Polski, lecz i pokoju powszechnego.

Ponieważ zacząłem mówić o Niemcach, pragnę w kilku zdaniach naszkicować wytyczne naszej polityki w stosunku do tego państwa.

Polska i Niemcy

Mniemam, że podstawowym dążeniem polityki polskiej jest dążenie do ustalenia i utrwalenia dobrych stosunków sąsiedzkich z Niemcami.

Sądzę, że z wielorakich względów, ze względów ekonomicznych zaś w pierwszym rzędzie leży to w interesie Polski i Niemiec. Ośmielam się twierdzić, i przypuszczam, że nie usłyszę sprzeciwu z żadnej strony, że dążenie to inspirowało dotychczasową politykę naszą w stosunku do Niemiec od odzyskania niepodległości przez państwo polskie.

Z drugiej strony wierzę, że będę wyrazem opinii narodu polskiego, jeśli oświadcze, że ZA TE DOBRE STOSUNKI, SASIEDZKIE CENY REWIZJI NASZYCH ZACHODNICH GRANIC NIE ZAPŁACIMY. Za żadną cenę nie odstąpimy ani piędzi ziemi pomorskiej lub śląskiej, ziemi odwiecznej polskiej, która nam przemoc zabrała, a która zwycięstwo prawa i sprawiedliwości nam przywróciła. Przekonany o jedności narodu polskiego w tej sprawie, nam nadzieję ugruntowania się w poglądach naszych zagranicznych przyjaciół i nieprzyjaciół świadomości jednomyślnego i zdecydowanego stanowiska społeczeństwa i rządu polskiego, uniemożliwiającego lansowanie w dobrej czy złej wierze, bezsensownych projektów, podobnych do kolportowanego ostatnio projektu zamiany kurytarza polskiego na Litwę i Kłajpedę. Polityka polska w stosunku do Niemiec nacechowana jest szczerem i lojalnym dążeniem do opar-

cia stosunków z narodem niemieckim na wielkich zasadach paktu Ligi narodów. Jednak nic jej zmusić nie może do ustępstw niesłusznych lub niemożliwych.

Polska i Rosja

Polityka nasza w stosunku do sąsiada ze wschodu oparta jest na tych samych zasadach i tendencjach. Nie mogę zaprzeczyć że polityka ta w każdym momencie wydawała pożądane owoce. — Przyczyny na to były najrozmaitsze. Jeśli u dzierżących ster władzy sferach istniało przekonanie o potrzebie podtrzymania i utrzymania dobrych stosunków z Polską, przekonanie, że konflikt zbrojny groziłby katastrofą młodej organizacji państwa sowieckiego, to skutkiem szeregu przyczyn stosunki te niejednokrotnie na szwank narażane były. Nie zawsze leżało w mocy rządu moskiewskiego wielorakim przyczynom tego przeciwdziałać. Mimo to nie wątpię, że polską polityką na wschodzie w dalszym ciągu kierować będą drogowskazy, na których wypisano: „pokój i poszanowanie zobowiązań międzynarodowych”.

Polska i Bałtyk

W całokształcie naszych zainteresowań międzynarodowych poważną rolę odgrywają sprawy państw bałtyckich. Z jednym tylko z państw bałtyckich, z Litwą, stosunki nasze nie są takie, jakie byśmy pragnęli, by one były. Mam jednak nadzieję, że prędzej, czy później, oczywiście lepiej przedź, niż później, Litwa zrozumie, że samobójczej polityki prowadzić nie można.

Mężowie stojący u steru państwa polskiego od początku odnowienia egzystencji państwa rozumieją, że gwarancje pokoju i bezpieczeństwa, które znajdują się w pakcie Ligi narodów nie są wystarczające.

Zresztą myśl ta nie była obcą twórcom paktu, którzy w artykule 22-gim przewidzieli potrzebę porozumień regionalnych. Te układy szczegółowe zabezpieczą pokój w zagrożonych miejscach kontynentu, przybliżając nas do nowej ery w dziejach Europy, kiedy świadomość narodów przestanie nękać myśl o możliwości wojny, która dziś rozpetana w jakkolwiek punkcie, zakończyłaby się ogólną katastrofą. Będziemy mogli wówczas zająć stanowisko należne nam w Europie ze względu na obszar terytorjalny, ilość ludności i możliwości rozwojowe. Coraz bardziej ugruntowuje się świadomość Europy o roli, jaką oczekuje Polskę w całokształcie stosunków gospodarczych i politycznych Europy.

Zdaje sobie sprawę z tych trudności, jakie stoją wśród panów w związku z ich pracami, które ma podjąć organizujące się towarzystwo. Zagadnienia polityki zagranicznej niedostatecznie interesują szerokie warstwy społeczeństwa. Musicie dotrzeć do podstaw świadomości narodowej i ugruntować przekonanie, że bez współdziałania sfer politycznych z świadomą i zorganizowaną opinią narodu niema mowy o stworzeniu wielkiego programu polityki zagranicznej. Ze swej strony zapewniam panów, że uczynię wszystko, co będzie w mej mocy, aby współpraca z panami zaczęła. Nie wątpię, że współpraca ta da pozytywne rezultaty.

Co słyszeć nad Sekwaną?

Skomplikowana sytuacja polityczna w Paryżu.

Sytuacja wewnętrzna we Francji ukladala się obecnie pod znakiem wielkich zagadnień międzynarodowych, a opinia publiczna zwraca się w wyłączeniu w kierunku zewnętrznym. Paryż jest obecnie tym ośrodkiem, gdzie ścierają się zasadnicze nurty życia politycznego Europy, które w rezultacie doprowadzić mogą do nowego ukształtowania się politycznego świata.

Soczewka, w której skupiły się niedawno wszystkie promienie polityki wszechświatowej, jest ostatnio problem chiński. Memorandum angielskie, które zainicjować miało nową erę w stosunku wielkich mocarstw do Chin, spotkało się na Quai d'Orsay w gruncie rzeczy z zupełną stanowczą odmową, przez co oczywiście możliwość realizacji planów angielskich w Chinach uległa znacznemu osłabieniu. Jest w tym związku rzeczą niesłychanie charakterystyczną, że jednocześnie niemal z odmową, udzieloną na Quai d'Orsay Londynowi, nastąpiło na tle opozycji wobec memorandum angielskiego zupełne porozumienie i zbliżenie z Japonią, która również nieufnie, jak Francja odnosiła się do planów angielskich w Chinach.

Stanowisko wspólne Japonii i Francji w stosunku do zagadnień Dalekiego Wschodu ma swoją, jeżeli nie jedyną, to w każdym razie tymczasem przynajmniej ukrytą sprężynę: stosunek do Rosji. Francja bowiem i Japonia w stosunku do Rosji stoją na stanowisku wręcz odmiennym, niż Anglia, a koncepcja porozumienia francusko-rosyjskiego i jaapońsko-rosyjskiego nie jest niepopularna ani w Paryżu ani w Tokio. Stąd też może płynnie nieść do memorandum angielskiego, urodzonego mimo całej liberalizmu poczynań angielskich z ducha walki i obrony przed wpływami bolszewickimi w Azji.

Jest oczywiście rzeczą zrozumiałą, że opinia niemiecka stara się wszelkimi dostępnymi jej środkami agitacyjnymi wyolbrzymić nieporozumienie, wynikłe ze stanowiska Francji wobec memorandum angielskiego.

Z rozważań prasy niemieckiej wynikałoby, iż Francja, pokłócona z jednej strony z Anglią, z drugiej z Włochami, zmuszona jest i będzie szukać porozumienia jedynie z Niemcami. Stąd też to pełne niechęci zdumienie które cechuje wynurzenie prasy niemieckiej, oceniającej ostatnie wypadki wewnętrzne we Francji, związane bardzo ściśle z polityką zagraniczną.

Przeciwko polityce porozumienia z Niemcami, reprezentowanej we Francji przez Brianda, zerwała się obecnie cała burza. W związku z wynurzeniami Brianda, które ukazały się w „Matinée“ i „Journalu“, sprawa „polityki Thoiry“ nabrała gorącej aktualności a problem zniesienia okupacji w Nadrenji stał się niemal sensacją dnia.

W wywiadach owych zapowiedział Briand, że będzie się domagał, aby Izba wypowiedziała się za albo przeciw polityce Locarna. Żądanie to natrafiło na zdecydowany opór Poincarego, który w inspirowanym przez siebie artykule Hutina w „Echo de Paris“ oświadczył, że wszelka debata publiczna na temat polityki zagranicznej wogóle a specjalnie na temat zniesienia okupacji jest narazie niewskazana i ze względu na stosunki wewnętrzne niepożądana. Poincare za pośrednictwem Hutina oświadczył nadto, że jest wprawdzie zwolennikiem porozumienia z Niemcami, jest jednak stanowczo przeciwny zniesieniu okupacji Nadrenji. Do głosu Poincarego dołączyły się bez zastrzeżeń sfery wojskowe z

Fochem na czele, odezwał się i b. prezydent Millerand, poparł go też moralnie szereg wpływowych jednostek parlamentarnych.

Cały ten konflikt został na pewien czas zażegnany, względnie z powodu wyjazdu Brianda odroczone, nie został jednak bynajmniej rozstrzygnięty ostatecznie. Nie przypuszczamy wprawdzie aby mógł on doprowadzić do przesilenia rządowego, jest jednak niezależnie od dalszych swoich konsekwencji niezmiernie charakterystyczny.

Zniesienie okupacji Nadrenji jest w ujęciu niemieckim sprawą realizacji Lozano następnym po zniesieniu komisji kontrolującej etapem i ostatnią już niemal przeszkodą na drodze „porozumienia francusko-niemieckiego“. Stało się naprawdę dobrze, że opinia francuska, która z zupełną niemal indolencją przy-

jęła zniesienie komisji kontrolującej, została poruszona i obudzona przynajmniej przy sprawie Nadrenji.

Nie przypuszczamy, aby między Briandem a Poincarem nie doszło — na razie przynajmniej — do kompromisu. Istnienie gabinetu jedności narodowej jest w danej sytuacji politycznej tak imperatywnym nakazem chwili, że trudno sobie istotnie wyobrazić, aby który z ministrów obecnego gabinetu mógł wziąć na swoje sumienie wywołanie kryzysu rządowego. Między zwalczającymi się dzisiaj poglądami dojdzie najpewniej do tego czy innego kompromisu, który umożliwi ich dalszą współpracę. Może jednak cała ta dyskusja przyniesie pewne otrzeźwienie i przekona Niemcy, że w sprawie ewakuacji Nadrenji uległy pewnym złudzeniom, z których jak najprędzej wyleczyć się powinny.

Zabójstwo poety Kuruszewilego

ozwie się nowym echem na przewodzie sądownym.

Z Warszawy donoszą:

Subtelna i psychologicznie skomplikowana głośna sprawa Stefana Likiernika-Lebruna, oskarżonego o zabicie poety i działacza gruzińskiego Sergo Kuruszewilego, odroczone niedawno z powodu nie stawienia się 10-ciu ważnych świadków wyznaczona została po raz wtóry na 14 b. m.

Zabójstwo to ze względu na romantyczne jego tło, jak i z uwagi na samą postać zabitego powszechnie znanego działacza, nie przestaje interesować szerokie kół publiczności.

Na romantycznym tle zbrodni Warszawa snuła tysiące domysłów i legend podsycanych przez dalekie echa tajemnic z małżeńskiego pożycia Likiernika-Lebruna.

Jak wiadomo Lebrun, wobec nastroczających się wątpliwości co do jego stanu psychicznego, oddany był pod obserwację psychiatryczną w szpitalu (jak to się często w ostatnich czasach powtarza), lecz pp. psychiatrzy orzekli, że u Stefana Likiernika - Lebruna nie udało się wykryć definitywnych oznak jakiejś określonej choroby psychiatrycznej w chwili dokonania przez niego zabójstwa.

Pewne, słabo zresztą zaznaczone cechy zwyrodnienia fizycznego — brzmiała opinia — w związku z faktem występowania zaburzeń psychicznych w ro-

dzinie Likiernika, każą przypuszczać, iż u L. zachodzi jedynie pewien stopień na strojowego zбочenia psychopatycznego.

Stan ten nie pozbawia atoli L. rozumienia istoty i znaczenia czynów przezeń dokonywanych.

Oczywiście opinia ta — w myśl prawa — podlega jeszcze sprawdzeniu i skontrolowaniu przez najwyższego eksperta, jakim jest sąd — na przewodzie sądowym.

W tym też celu wezwani są na nowy termin panowie rzeczoznawcy - psychiatrzy, w osobach lekarzy: dyrektora szpitala w Tworkach dr. Łuniewskiego, który już przed kilku miesiącami obserwował oskarżonego i pfc. dr. Jana Nelenka.

Rozprawie, do której wezwano kilku dziesięciu świadków (a wielu ze świata dziennikarskiego i literackiego) przewodniczyć będzie sędzia Posemkiwicz, przy udziale sędziów Kozakowskiego i Rościszewskiego.

Oskarżać będzie przedstawiciel urzędu publicznego podprokurator Miecz. Goldsztein.

Oskarżonego Likiernika - Lebruna bronią adwokaci Berenson i Paschalski. W imieniu rodziny ś. p. Kuruszewilego występuje z powództwem o szkody moralne i straty materialne, (koszta pogrzebu) — adwokat I. Berland.

Nadużycia na kolejach.

Sensacyjny dokument w rękach władz śledczych.

Z Warszawy donoszą.

Donoszono już o systematycznych nadużyciach na dworcach Wileńskim i Wschodnim w Warszawie, przyczem już wówczas stwierdzono, że nadużycia podobne dokonywano również na innych stacjach, na terenie całej Polski.

Nadużycia polegały na tem, że pewne firmy, wówczas jeszcze dokładnie nie stwierdzone, wysyłały duże transporty towarów, podając o nich fałszywe dane, wskutek czego koleje państwowe ponosiły duże straty. Jeżeli więc naprzykład przewożono kawę oszukańcze firmy podawały, że transport zawiera drzewo i t. p. Z tego powodu płacono taniej za przewóz. Wszystko to uchodziło, ponieważ oszuści przekupywali urzędników kolejowych. Również przekupując urzędników łapówkami, firmy nie płaciły t. zw. ostatecznego za nie odbieranie transportów w terminie.

W związku z temi nadużyciami, które ściągają swą obejmowały najrozmaitsze stacje w całej Polsce, dokonano rewizji i stwierdzono nadużycia.

Ostatnio wykryto, że oszukańczych machinacji dokonywały 2 firmy przewozowe: „Central“ (ul. Nalewki 9), oraz „M. Buchalter“ (Nalewki 32). W obu firmach dokonano rewizji, przyczem aresztowano Hersza Rabinowicza, właścicie-

la firmy „Central“, B. Buchaltera, Lejbe Hersza Dzubkiewicza (ul. Bonifraterska nr. 11), Gedalę Gielżyńskiego (ul. Tomackie 3), Grzegorza Manera urzędnika na dworcu wileńskim w Warszawie ich jednak niebawem zwolniono za kaucjami, których wysokość waha się od 500 zł. do 2000 zł.

Podczas rewizji u M. Buchaltera w recepcji wpadł sensacyjny dokument. Był to bardzo dokładny wykaz, pisany w języku rosyjskim, komu i za co płacono łapówki w Wilnie. Okazało się, że wykaz ten sporządził przedstawiciel M. Buchaltera w Wilnie, Moizesz Kaplan, aby nie być posadzonym przez swego pryncypała o przywłaszczanie pieniędzy przeznaczonych na łapówki. Jak widać więc, nawet przy popełnianiu nadużyć chciał on zachować się generała uczciwość.

Dręki temu dokumentowi policja do wiodziła się nazwisk wszystkich urzędników dyrekcji wileńskiej, którzy brali łapówki. Są to: Stawiński, Drzewiecki, Żywiecki, Gutkowski i Sołowatycki.

Policja w dalszym ciągu prowadzi energiczne dochodzenie w sprawie nadużyć przewozowych wykrywając coraz nowe stacje wplątane w oszukańcze afery.

Jaką suknię balową zrobisz sobie w tym roku?

Wiem doskonale, proszę pani, jaka jest w obecnej chwili najwysza moda troska. Karnawał wiechał triumfalnie na swym wozie! Karnawał a z nim balet publiczne, wieczory prywatne, dancingi... Karnawał w tym roku jest bardzo długi a na każdym z tych baletów i wieczorów pani musi być pięknie ubrana. Na gwałt więc sprawić należy suknię balową!

Wybór jest olbrzymi. Materiały prawie wyłącznie janknalsze: muslin jedwabny (mous seline de soie) w rozmaitych gatunkach, cienutka crepe georgette, tui, czy koronki na jedwabnym spodzie. Balowe suknie są obecnie lekkie i powiewne, jak puszek.

Barwy? Wszelkie tony pastelowe: od białego różowego do tonu wina, od jasnego błękitu do szafiru, od leciutkiego seledynu do dyskretnej ciemnej zieleni, wreszcie od jasnego lila do głębokiego fioletu. Zależnie od wieku (choć wszystkie panie są obecnie młode) kolory włosów, cery. W każdym razie tony przyćmione, niejasne. No i wreszcie zawsze modna i ładna: suknie białe.

Z ozdób sukien balowych ogromne powodzenie mają obecnie frędzle. Przepiękna jest suknie biała, ozdobiona frędzlami tegoż koloru. Koronki wciąż i szcze nie wyszły z mody. Śliczna suknie jest np. model, zrobiony z koronki koloru bordeaux; spódniczka składa się z trzech falban płaskich, zebranych tylko z jednego boku szarfia, przynocowana zapomocą kwiatu.

Kwiaty nosi się do sukien balowych w tym samym tonie, a często z tego samego materiału, co suknie. Umieszcza się je albo na ramieniu, albo przy zakończeniu stanika, zależnie od fasonu sukni. Prócz frędzli i koronek (we wszelkich kolorach, nie wyliczając złotej i srebrnej), pokrywa się też suknie paille tami: jasne suknie białymi, lub srebrnymi; czarne oczywiście czarnymi. Suknie takie błyszczą przelświecnie w jasnym świetle lamp, oświetlających sale balowe. Kobiety wyglądają w nich, jak rycerzyki, zamknięte w lśniącej pancerze, lub jak nadziemskie wróżki, które jaśnieją czarodziejskim blaskiem.

Srebrna i złota lama, tak modna w zeszłym roku, obecnie używana jest chętnie jako spód sukni balowej, na którą wkłada się dopiero leciutki ołok lekki jedwabiu, nieco dłuższy od spodu.

A klejnoty balowe? Powoli zaczyna miłać moda fałszywych pereł. Panie w acają do staroświeckich klejnotów-prawdziwych. Kolczyki stają się coraz dłuższe, a kolce coraz kosztowniejsze. Broszki nosi się do sukni balowej na ramieniu a bransoletki, modne są w ogromnej ilości na każdej ręce. Perły każda dama nosi inaczej, po swojemu. Nie można tu nie radzić ani dyktować; uczyni tak, jak podszepnie jej własna kokietoria i chęć podobania się.

A tej chyba nie zbraknie żadnej panie, zwłaszcza na balu. R.

Generalów a się kształcą.

Kurs trwać będzie cały rok.

Z Warszawy donoszą:

Przed kilku dniami otwarto w gmachu b. szkoły podchorążych trzeci z rzędu tak zwany „kurs marszałków“, czyli „Centrum wyższych studiów wojskowych“ na który wyznaczeni są tylko generałowie, lub pułkownicy będący kandydatami na generałów.

Institucja ta, która dotychczas odbyła dwa kursy i podlegała ministrowi spraw wojskowych podporządkowana została obecnie generalnemu inspektorowi sił zbrojnych.

Komendantem centrum zamianowany został gen. Thulle, dotychczasowy dowódca dywizji lwowskiej. Na kurs wyznaczonych zostało 15 słuchaczy. W tej liczbie znalazło się tylko 3 generałów: szef departamentu kawalerji Tokarzewski, Dabkowski z dywizji częstochowskiej i Kędziński z dywizji poznańskiej. Reszta — to 12 pułkowników.

Kurs trwać będzie pełny rok.

Wiadomości bieżące.

STYCZEŃ
10
PONIEDZIAŁEK

12:15 Apolonia P.
13:15 Honoraty

Wschód str. ca 7,43
" " " " 15,42
Wschód ks. p. 11,74
" " " " 28,01
" " " " 25
Przyniół dni.: 00,10

Nocne dyżury w aptekach

Dziś w poniedziałek dnia 10 stycznia dyżurują następujące apteki: L. Pawłowski (Piotrkowska 307), S. Hamburg (Główna 50), B. Gluchowski (Narutowicza 4), J. Sitkiewicz (Kopernika 26), A. Charemza (Pomorska 10), A. Potasz (Plac Kościelny 10).

Redukcja banków łódzkich

Jak się dowiadujemy, w związku z decyzją ministerstwa skarbu zostaną w Łodzi zamknięte następujące banki: Bank Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijan; Bank Przemysłowców i Bank Spółek Rzeźniczych w Polsce w Łodzi. (b)

Hallo! Ryga, Lipsk, Hamburg...

Otrzymujemy nowe połączenia telefoniczne.

Dotychczas Łódź posiadała połączenia telefoniczne z Wiedniem, Pragą i Berlinem.

Ostatnio odbyły się próby połączenia Łodzi z Rygą, Lipskiem i Hamburgiem. Wypadły one pomyślnie, wobec czego w najbliższych dniach nastąpi oficjalne uruchomienie nowych połączeń. (b)

Kto chce zdawać maturę złoży podanie do 15-go stycznia.

Egzaminy dojrzałości i uzupełniające na terenie łódzkiego okręgu szkolnego będą się odbywać przed komisją egzaminacyjną kuratorium w pierwszych dniach lutego r. b.

Podania o dopuszczenie do egzaminów dojrzałości i uzupełniających należy wnieść do dnia 15 stycznia r. b. w kancelarii kuratorium. (o)

Na kolejach panuje ruch normalny.

Ruch na kolejach państwowych został całkowicie opanowany i ponimo bardzo dużej frekwencji w ruchu osobowym, w ciągu ostatnich kilku dni opóźnień już nie było. Do unormowania ruchu przyczynił się również spadek mrozu. Władze kolejowe wydały rozporządzenie, żeby parowóz, prowadzący pociąg, podjeżdżał do pociągu na 1 i pół godziny przed odejściem, a to celem przeciwdziałania zamrożeniu pociągu. (o)

Samobójstwo ucznia.

Uczeń szkoły handlowej w Piotrkowie Mieczysław Adam Poznański, lat 17 wystrzelił z rewolweru odebrał sobie życie w lesie przy szosie Wolborskiej. Tragiczny ten wypadek miał miejsce w święto Trzech Króli i wywołał w mieście silne wrażenie. Poznański w ostatnich czasach cierpiał na silny rozstrój nerwowy. (o)

Wielki Raid
Walców i
Straussowskich
melodji
to
najbliższa premiera
REDUTY

Prokurator zakłada kasację w sprawie dyr. Wronki i tow. - oświadczył wczoraj p. pos. Wyrzykowski na wiecu robotników fabryki tytoniowej w Łodzi.

Nie wolno zwalniać z pracy robotników, którzy byli świadkami w procesie, a m. in. z a. a. i. skazane go za kradzież za rękę

Wczoraj, w godzinach południowych odbył się w sali związków zawodowych przy ul. Narutowicza 50, wiec robotników państwowej fabryki tytoniowej w Łodzi. — Sala wypełniona po brzegi.

Przemawiał specjalnie zaproszony poseł Wyrzykowski oraz kilka innych osób. Tematem dyskusji była sprawa dyrektora monopolu tytoniowego — Wronki i tow. oraz masowe usuwanie z fabryki robotników, którzy w tym procesie byli świadkami oskarżenia. Rozgoryczenie z tego powodu było na wie-

cu ogromne. Nastrój stał się spokojniejszy dopiero po oświadczeniu posła Wyrzykowskiego, iż wie dokładnie ze źródła urzędowego, że prokurator sądu apelacyjnego zakłada skargę kasacyjną do sądu najwyższego. — W końcu jednomyślnie przyjęto rezolucję następującej treści:

„Zgromadzeni na wiecu w sali związków zawodowych w dniu 9 stycznia 1927 r. robotnicy protestują przeciwko zwalnianiu z pracy w Państw. Fabr. Tytoniowej w Łodzi tych robotników, któ-

rzy byli świadkami w sprawie Wronki i tow. Jakkolwiek robotnicy ci są zwalniani z fabryki pod pozorem braku pracy, jednakowoż jest to pospolity wykręt Zgromadzeni nie wdając się w treść sprawy sądowej, co przekraczałoby ich kompetencje, uważają jednak, iż urząd prokuratorski winien założyć skargę kasacyjną na wyrok sądu apelacyjnego. Zgromadzeni wzywają wszystkich uczciwych obywateli do walki z nadużyciami i z tymi złodziejami, którzy nadużyli władzy”.

Akt oskarżenia przeciw Bachrachowi nie został zatwierdzony przez sąd okręgowy w Warszawie.

Na ten sensacyjny temat kursują najrozmaitsze pogłoski.

Z Warszawy donoszą:

Lotem błyskawicy obiegła sfery sądu we wiadomość, że sąd okręgowy, dokąd wpłynęła sprawa bandy fałszerzy paszportów Rubińskiego, Bachracha i kilkunastu innych, nie zatwierdził aktu oskarżenia i zwrócił akta prokuratorowi.

Wiadomość ta wywołała niebywałą sensację. Poczęto snuć najrozmaitsze przypuszczenia. Zdania były podzielone. Jedni utrzymują, że powodem tej decy-

zji sądu okręgowego było nieujęcie wszystkich sprawców i akta zwrócono po to, aby uzupełnić ten kardynalny brak śledztwa.

Inni natomiast upatrują właściwy powód zgoda w czem innym, a mianowicie w fałszywym z gruntu postawieniu całej sprawy, jeśli chodzi o Bachracha.

Otóż tu podobno w śledztwie nie umiano się zdecydować, czy Bachrach był członkiem bandy fałszerzy paszportów Rubińskiego, czy też nie był i nie

wykrywał jej, mimo, że wiedział o jej działalności.

Z niezrozumiałych powodów miano Bachracha oskarżyć o to, że będąc członkiem bandy fałszerzy, sam się nie zadenuncjował.

Jak jest w istocie nikt nie wie. Dobrzeby jednak było, aby opinia publiczna nareszcie się dowiedziała z poważnej i odpowiedzialnej strony, co mogło wpłynąć na niezatwierdzenie aktu oskarżenia w tej niebywałej sprawie.

Wszystkim, którzy przez udział w pogrzebie naszego ukochanego męża, ojca, brata, dziadka i pradziadka

B P.

S. L. Orbacha

przyczynili się do uczczenia Jego pamięci i wyrazili nam tyle współczucia, najszczerze wyrazy podziękowania składa głęboko stroskana

Rodzina.

W Łodzi nie zbraknie węgla. Ministerstwo kolei zapewnia, że transporty węglowe będą dostateczne.

Urząd wojewódzki w Łodzi przesłał do ministerstwa kolei cyrkularz dotyczący ilości węgla, jaką nasze miasto potrzebuje na przeciąg zimy.

Pierwsze transporty węgla powinny otrzymać fabryki, znajdujące się na terenie łódzkiego województwa, gdyż brak węgla mógłby spowodować powiększenie bezrobocia.

Na drugim miejscu znajdują się gazownia i elektrownia, po nich zaś lud-

ność województwa łódzkiego będzie zaopatrzona w węgiel.

W dniu onegdajszym nadeszła definitywna odpowiedź z ministerstwa. Ministerstwo zapewnia, że dołoży wszelkich starań, ażeby węgiel nadeszedł do Łodzi w najbliższym czasie i w dostatecznej ilości, tak, że Łódź nie stanie w obliczu głodu węglowego.

Obecne zapasy węgla starczą Łodzi przy obecnym zapotrzebowaniu zaledwie na przeciąg 10 dni. (r)

Z Kasą Chorych — nie przelewki!

J. Krajtman dostał więzienie za nieopłacanie składek

Przed sądem okręgowym stanął właściciel tartaku w Sulejowie, Jankiel Krajtman, oskarżony przez kasę chorych o to, że w okresie od 1 stycznia 1924 r. do maja tego roku nie wniósł do kasy części składek potrąconych z plac pracowników tartaku.

czyl się nieznaną skomplikowanymi przepisami formalistyki kas chorych. Sąd okręgowy nie uznał jednak tych motywów i na zasadzie art. 96 ustawy o obowiązkowym zabezpieczeniu skazał Krajtmiana na miesiąc więzienia i na uszczerbek opłat sądowych. (e)

Oskarżony właściciel tartaku łoma-

Krwawa zemsta na zabawie. Odpalony amant ranił ciężko dwie młode dziewczyny

W Zalesiu pow. łaskiego straż ogłowa urządziła zabawę. Około godz. 10 wiecz. syn gajowego lasów należących do Szwejcera, 20-letni Stanisław Górski palając zemstą do 17-letniej Marty Ziętalówny i 19-letniej Stasiakówny za odrzucenie jego afektów, dobył rewolwer i strzelił dwukrotnie do dziewcząt, raniąc bardzo ciężko Ziętalównę wbrzuch a Stasiakównę w głowę.

Podniecony widokiem krwi Górski chciał dalej strzelać do innych uczestników zabawy, lecz strażacy rzucili się nań, rozbroili go i oddali w ręce władz.

Ciężko ranna Stasiakówna odwieziona do szpitala w Łasku, gdzie walczy ze śmiercią. (b)

TEATR MIEJSKI.

Administracja Teatru Miejskiego podaje do wiadomości, że poczynając od dnia dzisiejszego kasa zamawiań sprzedawać będzie bilety bez przerwy od 10 rano do godziny 7 wieczorem nie tylko na dni następane, lecz i na przedstawienia bieżące. W gmachu przy ul. Cegielnianej, kasa czynna będzie dopiero od godziny 7.15 wieczorem, czyli na godzinę przed przedstawieniem. W święta i niedziele kasa zamawiań czynna będzie jak dotychczas, t. j. od 11 r. do 2 popoł.

Dziś w poniedziałek przedstawienie po cenach najniższych (od 50 gr. do 3 zł. 50 gr.). Dana będzie po raz ostatni „Tajemnica powodzenia”.

Jutro i we środę „Osiołkowi w złoty dano” z Małcką.

W czwartek, po cenach niższych „Świt, dzień i noc”.

TEATR POPULARNY.

Dziś przedstawienie dla zrzeczeń robotniczych po cenach najniższych (40, 60 i 80 groszy). Przedstawienia te ze względu na niskie ceny biletów cieszą się niebywałym powodzeniem. Niskie ceny biletów uprzedniają korzystanie z widowisk teatralnych nawet najmniejszemu.

CASINO

Poraz ostatni

CASINO

Największy triumf kinematografii!

W filmie tym zastosowane zostały ostatnie zdobycze techniki oraz uwydatnione najnowsze metody skupionej, pozbawionej szarży, gry!

Niebywały rozmach inscenizacyjny! Niewidziana potęga talentu interpretacyjnego artystów!

Film ten uzyskał w Ameryce na konkursie najlepszych obrazów 2-gą nagrodę.

BIAŁE

NOCE

Dzieje primabaleriny Jego cesarskiej Mości podług rozgłosnej rolę gra młodzianka, technicą niepospolitą **Laura La Plante**, powabem kobiecym i pikantną urodą, artystka

Reżyserował najzdolniejszy reżyser Ameryki — rosjanin **DYMITR BUCHOWIECKI**, który postawił ten obraz na niewidzianych dotychczas wyżynach. —

Wspaniały uroczysty pean na cześć wielkiej, uduchowionej miłości!

Nicią przewodnią tego natchnionego dzieła jest miłość 3-ch różnych sobie urodzeniem i zapatrywaniami osób.

Gwardzista — tancerka — Wielki Książę.

Początek o godz. 4.30.

Ceny na wszystkie seanse: 1 złoty i 2 złote.

Dziś i dni następnych

14 aktów!

Dziś i dni następnych

Wielka gwiazda w wielkim 2serjowym filmie p. t.

Fern Andra

Zachwycająca

Hr. Anges Esterhazy

„Kobiety i ich Namietności”

Serja I. „Tancerka Jego Książęcej Mości”. Serja II. „Księżna Chimay” — razem 14 aktów

Tragedja dwóch w świecie znanych kobiet! Przepiękny balet! Kabarety! Pałace! Dancinigi! Pocz. o 4, w sob. niedz. i święta o 2-ej, ostatni seans o 10-ej wieca

Dziś i dni następnych!

„SERCE GALERNIKA”

Zakończenie przepięknego filmu 3 i 4 serja

„Nędznicy” Victora Hugo.

JEAN VALJEAN, GABRIELA GABRIO

postać o 5-ciu obliczeniach w filmie, kreac

Pocz. w niedzielę o g. 2-ej, w dni powszednie o g. 5. 7.30 10 w.

LECZNICA

lekarzy specjalistów i gabinet denty- styczny przy Górnym Rynku.

Piotrkowska 294, tel. 22 89 (przy przystanku tramw. pabjanickich), przy muje chorych w chorobach wszystkich specjalności od g. 10 rano do 6-ej po poł. Szczepienie ospy, analizy (mocz, krew, płwocin etc) operacje, opatrunki.

Porada 3 złote.

— Wizyty na miejscu. —

Zabiegi i operacje od umowy. Kapiele świetlne. Naświetlania lampą kwarcową. Zęby sztuczne, korony złote, platynowe i mosty. Roentgen.

W niedziele i święta do godz. 2 po poł

Pozakupiony przez lichwiarza kapral Rantas złożył pod przysięgą oświadczenie, że Lengsfelder zginął na polu walki ze słowami

Walc Straussa

demonstrowany będzie w Grand Kinie.

WARSZAWSKI MAGAZYN

Obuwia J. NAGLERA PIOTRKOWSKA 109 poleca na OKRES KARNAWAŁOWY OBUWIE BALOWE I WIECZOROWE

Najnowszych Modelli

Jedyna Szkoła rysunku i malarstwa

pod osobistym kierownictwem Laureata światowej sławy

Profesora Artysty Malarza

Maurycyego TRĘBACZA

„Akt wieczorny” — w godzinach rannych Malarstwo i Kompozycja. Zapisy codz. od g. 4—7.

Piotrkowska 71 front 3 piętro.

Dowynajęcia 2cokoje frontowe

skromnie umeblowane

Andrzeja 43 m. 13 31-II-27

Oddam duży pokój

umeblowany w centrum miasta z praniem używalności kuchni. Oferty sub- umeblowany* 30

Lustracja powiatu łaskiego

P. wojewoda Jaszczolt bada stosunki prowincjonalne.

Przed paru dniami, p. wojewoda Jaszczolt w asystencji okręgowego dyrektora robót publicznych inż. Stawiskiego szefa bezpieczeństwa publicznego p. Bielskiego i sekretarza osobistego p. Rosickiego przybył do Łasku do gmachu starostwa.

Wojewoda niezwłocznie po przybyciu zwiedził biuro, interesując się szczegółowo każdym działem administracji państwowej i samorządowej, oraz sprawą dróg państwowych i samorządowych.

Następnie p. Bielecki pozostał na miejscu dla przeprowadzenia szczegółowej inspekcji działu bezpieczeństwa publicznego, a wojewoda Jaszczolt z przybyłymi oraz ze starostą p. Wallasem udał się na powiat celem dalszego zwiedzenia dróg samorządowych i szkoły rolniczej w Sędziejowicach, gdzie wznosi się nowy gmach szkolny.

Wojewoda p. Jaszczolt szczegółowo zbadał urządzenie i gospodarstwo szkoły poczem o godz. 11 rano udał się na nowozbudowaną drogę Zamość — Grabno — Górki — Grabiańskie do gminy Zapolice, położonej na brzegu rzeki Warty zwiędzając urząd gminy i posterunek policji państwowej.

Następnie p. wojewoda zbadał miejscowości nad brzegiem Warty, dotknięte katastrofalną powodzią i przyrzekł całkowite swe poparcie w sprawie zorganizowania pomocy przy projektowanym przez sejmik łaski uregulowaniu brzegów.

P. Bielecki po dokonaniu inspekcji udał się na posterunek policji i do Pabjanic, gdzie lustrował organizację bezpieczeństwa. Po zakończeniu wizytacji p. wojewoda wrócił do Łodzi odprowadzony do granic powiatu łaskiego przez starostę. (b)

SKLEP BRAUN

powrócił. Poludnowa № 23 tel. 40-26

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Leczenie światłem (Lampa kwarcowa) Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 5—8 w.

Uleważam weks 1 na sumę zł. 210 płatny dn. 8 stycznia 1927. wystawiony przez S. Lessmana na zlecenie W. Adiera i Adiera oraz pizez Tow. Akcyjne R. Kindiera w Pabjanicach.

S. Lessman

Dr. med. Rózaner

Dzielnia № 9. Tel. № 28-98.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Przyjmuje od 8—10 i od 5—

Leżenie lam. kwarcowa

potrzebna wychowawczyni do dzieci w starszym wieku 31 m / Zgł się szawa, Szczygła 12, się od g. 9—11-ej lub wieczorem po 3-ej g. p. Staroskiej. 10

Poszukuję posady portjera. Wiadomość, Mickiewicza 11. Kabza. 10

Udziele lekci uczeń kl VII-ej Narutowicza 56 Ha-merman 25

Stenografii wyucza darmo listownie Redakcja Stenografiki, ul. Karłowicza 12, Szczygła 12, się od g. 9—11-ej lub wieczorem po 3-ej g. p. Staroskiej. 10

szkoła freblowska Karola Weigelta, ul. Nawrot 12, przyjmuję dzieci od lat 4-ch 29

Wykwalifikowana manikurzystka warszawianka poszukuje posady w zakładzie fryzjerskim Prose oferty do adm. Republiki „Warszawianka”. 10

poszukuję dużego pokoju z kuchnią i ewent. 2 mniejsze pokoje z kuchnią telefonem od zaraz bez mebli. Oferty do wynajęcia. Wól-Suba „H. H.” do dnia, c.ńska 18 m 11 10

Wyzwarcie!! Zapraszamy na śliżga „Polonia” Konstantynowska 16. Gabinet ładnie umeblowany z urawem używania telefonu od zaraz bez mebli. Oferty do wynajęcia. Wól-Suba „H. H.” do dnia, c.ńska 18 m 11 10

Ogłoszenia:

ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TKSCIE: 40 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szpalty). NEKROLOGI I NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. (na str. 4 szp.). Zaręcz. i zaślub. po: nekście 10 zł. Zamiełkowe o 50 pr. Zagr. o 100 pr. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń adm. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszuk. pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.